

VOLNÉ LISTY DOBRŠSKÉ

Ročník XV. - Číslo 2 - listopad 2011

Otec Martin Vích je svatý člověk

Radek Gális

Existují lidé, kteří dodávají sílu druhým a stmelují ostatní, i když už nejsou mezi živými. Takový je příklad kněze Martina Františka Vícha, faráře z Dobrše. Jeho přátelé a farníci se sešli v sobotu 11. června v Dobrši, aby si připomněli památku vzácného člověka, zavzpomínali na něj a odhalili mu pomník. „Otec Martin by se letos dožil devadesáti let, proto jsme připravili odhalení jeho pomníku, fotografickou výstavu a setkání farníků i jeho přátel,“ uvedl Ivo Kraml ze Sdružení pro obnovu Dobrše.

Dudáci i dešť

Program začal dopoledne mší svatou u kostelíka sv. Jana a Pavla. Kvůli dešti se účastníci přesunuli do kostela. Po mši pak odhalili pomník knězi na zdejších hřbitově. Odpoledne se konalo setkání farníků a přátel Dobrše v budově zámku, kde byly vystaveny i fotografie, připomínající život faráře, který zde působil již od konce 60. let. „Sochu dělal sochař Tomáš Vejdovský,“ prozradil Ivo Kraml s tím, že umělec spolupracuje s farností delší čas. „Otec Martin Vích je člověk, kterého mám rád,“ světil se sochař. „Spolupracovali jsme už v minulosti. Jsem rád, že jsem při zachycení jeho podoby mohl vycházet z osobních setkání a nemusel být odkázaný jen na fotografie, jako tomu někdy bývá,“ dodává čtyřicetiletý sochař, který učí na Akademii výtvarného umění. Slavnost oživila dudácká muzika, která hrávala knězi Martinovi Víchovi i při slavnostech a mších v Dobrši nebo v Česticích už v minulosti. „Přijeli sem i lidé z Dolního Újezda u Litomyše, odkud Martin Vích pocházel,“ připomněl Ivo Kraml. Lidem, kteří se sobotního programu účastnili, ani nevadilo, že slavnost byla narušena deštěm. „Kdosi vtipně připomněl, že otec Martin byl původním povoláním zahradník, takže nás chtěl pokropit,“ usmívá se Ivo Kraml. Mezi účastníky nechyběli ani přátelé z duchovní služby. „Jsme rádi, že přijel také Josef Xaver Kobza, který je petrín ze stejné Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti jako byl otec Martin,“ doplnil Kraml.

Přátelé u oltáře

Mezi přítomnými byl jáhen Josef Matějka z Volyně. „Otcu Martina znám od mládí, byl o šest let starší než já,“ prozradil Josef Matějka, který mu od 90. let vypomáhal v duchovní správě. „Byli jsme dobří přátelé a rozuměli si. Otec Martin byl velmi přístupný člověk a otevřený pro každého, kdo ho o něco požádal. Jednal i s těmi, kteří s ním možná v něčem nesouhlasili. Byl to opravdu duchovní pastýř. Tady v Pošumaví vykonal strašně moc,“ zdůrazňuje Josef Matějka. „Vzpomínám si, jak pomáhal postiženému Jiřímu Charvátovi, který v Dobrši bydlel na faře. Teď oba leží na hřbitově v Mladém a určitě se spolu neperou. Myslím, že se s ním lidé v sobotu důstojně rozloučili, i když dešť rozehnal bohoslužbu. Proslovy byly velice dojemné a srozumitelné pro všechny, kteří přijeli.“

rozloučili, i když dešť rozehnal bohoslužbu. Proslovy byly velice dojemné a srozumitelné pro všechny, kteří přijeli.“

Jako sluníčko

Sobotní program si nenechal ujít Vlastimil Lukáš ze Strakonice. „Byla tu moc krásná atmosféra a kostel byl našlapaný,“ zdůraznil velkou účast. „Znám otce Martina od roku 1999, pomáhal jsem mu tady v Dobrši na civilní službě. Byl to můj duchovní otec, kterého jsem měl moc rád. Smál se jako sluníčko. Moc nám všem chybí, ale svůj úkol tady určitě splnil. Vždycky se snažil, aby fara v Dobrši byla místem setkávání. Jezdili za ním zdaleka. Teď jsem viděl venku auta lidí, kteří přijeli na faru. Je hezké, že fara žije a že žije odkaz, který otec Martin ostatním zanechal.“

Kytku přiložil k novému památníku také František Zahrádka, skaut a politický vězeň, který si odpracoval několik let v komunistických věznicích a uranových dolech. „Vážil jsem si ho stejně jako dalších, kteří pracovali na uranu,“ zdůraznil František Zahrádka s tím, že žádný ze zavřených kněží, které osobně znal, již nežije.

Dokončení na st.2.

Dokončení ze str.1.

Svatost v sobě

Dvě desítky let znal otce Martina i Vladimír Jelínek (nar. 1967) z Čestic. „Kolikrát si na něj vzpomenu. Je jistotou dobrých věcí v našem kraji a o to je těžší, když takoví lidé odejdou. Každý večer se za nás modlil a udržoval mezilidské vztahy v lepším světle. Jeho autoritu dokážu těžko popsat. Znal jsem ho od roku 1992. Staral se o ostatní a dbal na to, aby bylo všechno v pořádku. Měl v sobě svatost a proč by takový člověk nemohl být svatý i oficiálně?“ ptá se Vladimír Jelínek. „Otec Martin měl obrovsky rád lidi,“ připomíná kněz Cyril Havel ze Záhoří u Písku, představený petrinů čili Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti. „Vážili jsme si lidskosti jeho kněžské služby, byl to teolog v praxi. Jeho víra a život byly příkladné a podnětné pro nás ostatní a jsem moc rád, že jsem ho mohl poznat. Překračoval hranice a spojoval lidi, co na Dobrš přijížděli. V roce 2005 jsme spolu byli v Praze, kde dostal od prezidenta Řád T. G. Masaryka. V padesátých letech zachránil v dole evangelického kněze. Tím, jak žil a co prožil a dokázal, tak víme, že je u Boha, že je svatý. Ale o tom, že bychom vyvolali oficiální proces jeho blahoslavení, jsme nepřemýšleli. Je to složitější, jakkoliv bychom mu to všichni přáli,“ dodává představený petrinů Cyril Havel.

Jeho život je velkou hodnotou pro církev

Na spolubratra Martina Vícha vzpomíná petrin Josef Xaver Kobza (nar. 1921).

„Začínali jsme oba za války v Písku, kde byl ústav pro pozdní kněžská povolání. Martin tam přišel rok přede mnou. On byl vyučený zahradník, já zase holič. Jsme krajaní, já od Lanškrouna, on od Litomyšle. Jsem ročník 21, tak mě za války povolali do Reichu. Martin měl něco s nohou, proto nemusel. Byl vysvěcen na kněze koncem roku 1949, ještě než komunisti zrušili řády. Setkávali jsme se v budějovickém Růženeckém kostele, kde je i náš klášter petrinů. V 50. roce nás vyhnali, ale jeho v kostele nechali a vedl bohoslužby, snad proto, že měl dělnický původ. V roce 1953 ho zavřeli na několik let. Dělal na uranu. Po jednom závalu zachránil jinému vězni život.

Já se dostal k PTP, potom do vězení, odsoudili mě na dva roky za nedovolené shromažďování. Na kněze jsem byl tajně vysvěcen až v roce 1968. Působil jsem v Bošilci a pak na Lažišti. Odtud jsem jezdil za Martinem přes kopce na Dobrš. Měl tady na faře nemocného Jirku Charváta, o kterého se obětavě staral. Lidem sloužil Martin až do smrti, už byl na vozíčku a nevzdával se. Byli jsme dobří přátelé. Myslím si, že jeho život je velkou hodnotou pro Dobrš, církev i společnost.“

Převzato ze Strakonického deníku.

T E L E G R A F I C K Y

Ohlédnutí za kulturní sezónou 2011 v Dobrši.

První výstava v červnu byla monotematická a byla součástí programu při příležitosti odhalení pomníku P. Martinu F. Víchovi. Na mnoha fotografiích od různých autorů či z archivu Sdružení pro obnovu Dobrše byla připomenuta životní pouť P. Vícha, její důležité okamžiky, ale i záběry z běžného dne tohoto venkovského kněze. Výstava se po dva měsíce těšila velkému zájmu veřejnosti.

Výstava, která byla zahájena v závěru července, byla prezentací dvou kolegů, pedagogů, výtvarníků z Jihočeské university v Českých Budějovicích. Prvním z nich byl volyňský rodák, akademický malíř Roman Kubička, který se ve volné tvorbě zabývá převážně figurální malbou a příležitostně i ilustrováním. Druhým výtvarníkem byl Josef Lorenc, keramik a sochař. Těžištěm jeho tvorby je volná keramická plastika, ale pracuje i s kamenem a kovem.

Noc kostelů 2011. Jednalo se o pozváním všech lidí dobré vůle ke společnému setkání a k objevování krásy křesťanských výtvarných a architektonických pokladů. V rámci akce Noc kostelů byly ve strakonickém okrese kromě dvou strakonických přístupny také dva církevní objekty v Dobrši. Stalo se to již podruhé a to v pátek 27. května. Zájemci si ve večerních hodinách mohli prohlédnout kapli sv. Jana a Pavla či kostel Zvěstování Pany Marie.

že je jen vesnický pisálek a snílek, prostě fantasta. Ale on, milé děti, měl hodně dobrých vlastností, vlastností, z nichž několik bych chtěl teď zmínit, vyzdvihnout. Svědomí - Charakter - Věrnost - Čest - Vlastenectví. Ta slova jistě každý známe. Ale co ony znamenají? To také víte? Jemu ta slova nebyla cizí, pro něj nebyla bez konkrétního významu, i když je neříkal nahlas, přímo, on jimi prostě žil. Zastavil bych se na malou chvíli u toho posledního slova, které panu Křešničkovi přísluší: tím slovem je „vlastenec“ nebo „vlastenectví! To slovo možná slyšíte dnes častěji než dříve, v televizi, v rádiu, nevím snad i ve škole. Ale myslím, že v televizi, ve zprávách, v jiných souvislostech, posunutém nebo zjednodušeném významu slova, než pan Křešnička kdy myslel. Co to slovo „vlastenectví“ opravdu a také znamená? To není jen česká hymna, oslava vítězného hokejového mužstva, poskakování v davu na náměstí, skandování „Kdo neskáče, není Čech!“, to jsou mnohem jednodušší, prostší věci, se kterými se setkáváte dennodenně, máte je kolem sebe. Každý z nás bude mít oblíbené nějaké místo, třeba náves, ulici, zákoutí, kousek lesa, potok, zvíře, budovu - úplně konkrétní věci, které jsou právě u vás doma, v okolí a jinde, ať se snažíte jak chcete, stejné nenajdete, opravdu jsou jen doma, zde, v jižních Čechách a ne jinde v cizině. Snažte se dívat kolem sebe a napodobujte to co, dělal on, co dělal Josef Křešnička. Byl to on, kdo lpěl na zdraví svého rodného kraje, příroda pro něj nebyla nějakou jen kulisou. Tam kde jsme mnozí slepí, viděl mravence, plevel i kytku, i kus skály svým okouzleným zrakem. Znal každý koutek domova, krajiny, dokázal se obdivovat složit verše o šípovém keři, o olši u potoka, zastavil se u každé zanedbané kapličky. Trápilo ho, ubližoval-li někdo přírodě, rybníkům, stromům. Vše, co činil, bylo, směřovalo, dovolím tvrdit,

nejsilněji k prospěchu Vás, dětí. K naději, k dobám přicházejícím. Málo lidí mezi námi chodí s takovou vírou v mládí a budoucnost, jak tomu bylo u Josefa Křešničky. Jedna jeho vlastnost asi o něco více vyčnívá nad jinými – je to schopnost nevzdat se svých ideálů a snů navzdory stále opakujícímu se boji s "větrnými mlýny", jakými mohou být nepochopení, přetvářka, víra v sílu peněz, posměch... a kdoví co ještě bych teď mohl jmenovat. Takové jednání můžeme očekávat jen od nenapravitelného snílka, neustále poháněného vnitřní touhou, touhou po hledání pravdy. Svůj svět snů, fantazie, ideálů, cti a hrdosti proměňoval v také pohádky - ty opravdové pro děti, jiné v podobě divadelních her, i když ne vždy již se šťastným koncem, i pro ty ostatní. Bohužel, v rozporu s tím dnešní doba víc než kdy jindy, bez ohledů a bez úcty, vytváří i obdivuje násilí a produkuje své nové hrdiny. Ti napadají diváka svou bezohledností, silou, iluzí a přes to sklízí svůj obdiv, a to někdy i u Vás dětí. K tomu přispívá nemálo televize, počítačové hry, internet. A proti tomu brojil svým psaním, svým životem i Josef Křešnička. A tak na konec jsem pro Vás, děti vybral od něj, novodobého rytíře, pohádku právě ze světa vodní říše. Ale ještě před tím, než se do ní zaposloucháme, mám pro Vás ještě otázku, kterou nemusíte odpovídat nahlas, teď, jeden druhému, - ale jen potichu, třeba jen sami sobě. Ta otázka zní, zda je zde, dnes vůbec ještě místo pro staré, směšné, nemoderní, nepopulární rytíře...zda by bylo dnes místo v našich životech, v učení, škole, i pro Josefa Křešničku, prostě zda je dnes ještě místo pro lidi, napadené "virem" fantazie, lásky a jím podobné? Já si troufale dovolím přesto již teď odpovědět tak trochu za Vás, že ano. I dnes je místo pro takové lidi, jakými byl Josef Křešnička - vy všichni to potvrzujete svou přítomností, svou účastí v soutěži, již dal jméno právě on.

Dobrovolníci v Krušlově obnovují unikátní Machův včelín

Unikátní včelín Josefa Macha se třetím rokem snaží zachránit dobrovolníci v Krušlově. Josef Mach (1923–2008) zasvětil celý svůj život nejen živým včelám, ale svou lásku k nim promítl i do řezbářského řemesla, kterým vyzdobil svůj včelín. „Záměrem občanského sdružení Krušlovský včelín je památku zrenovovat a vytvořit v něm muzeum a řemeslnou dílnu,“ řekl při festivalu Přátelům bzukotu včel Dan Havlík. Dřevěné včely lemují zrcadlo, posedávají na obrazech či hodinách a také na okenních parapetech, policích, stojanech, stolku a židlích. Havlík včelín získal před třemi lety a spolu s místními dobrovolníky se mu už podařilo polovinu obnovit. I díky sponzorům je hotová střecha a pravé křídlo včelína. Letos by měla být dokončena druhá polovina s reprezentační místností.

Do příštího léta by měl včelín fungovat jako za časů Josefa Macha. Ve včelíně má svůj domov devět včelstev. Stará se o ně i Havlík, který Macha jako kluk navštěvoval, včelařem se ale stal teprve před třemi lety. Do chovu ho zasvětil strýc. Občanské sdružení si vytklo za cíl funkci včelína obnovit, zrenovovat jeho interiéry a dřevorezby

a vytvořit v něm muzeum včelařství a řezbářství s připomínkou jeho svérázného tvůrce. Pořádat v něm chtějí příležitostně výstavy. V úvahu připadá i řemeslná dílna prezentující stará šumavská řemesla, kde by se zájemci aktivně seznámili s technikami voskařství, řezbářství, podmalby na sklo, košíkářství, drátenictví či s prací se slámou. Nahlédnout by mohli i do umění včelařského, popsal Havlík plány sdružení. Malovaný vyřezávaný včelín tvoří harmonický celek s dochovaným vybavením. V minulosti jej navštěvovali obdivovatelé nejen z Čech, ale také ze zahraničí. Je originálním dokladem tradic někdejšího lidového řezbářství. Na seznamu památek se zatím neocítl, ale zájem o něj odborníci památkové péče už projeví, chtěli jej přemístit do skanzenu Hoslovický mlýn. Místní nadšenci ho ale chtějí zachovat na místě, kde vznikl.

Bližší informace naleznete v prezentaci občanského sdružení KRUŠLOVSKÝ VČELÍN

(www.kruslovskyvcelin.cz).

Převzato se serveru www.propamatky.cz

T E L E G R A F I C K Y

Publikace s doprovodným DVD „Krásy Šumavy“ s původní prvorepublikovou přednáškou Stanislava Laciny a unikátními kolorovanými snímky z šumavských výletů Klubu československých turistů ve Volyni vydala v roce 2011 Prácheňská v.o.s.. Publikace i s příloženým DVD k objednání a zakoupení za částku 320 Kč v Městském muzeu ve Volyni.

Oprava střechy kostela v Dobrušce. V letošním roce se podařilo ŘKF Dobruška získat z Programu rozvoje venkova dotaci na opravu historického krovu a střechy kostela v Dobrušce v výši téměř 3,7 mil. Kč. Na základě výběrového řízení stavební práce v následujícím roce provede firma Vertigo s.r.o. z Písku.

